DOI: 10.22122/rbs.v17i3.2578

کارایی مشاوره قبل از ازدواج با مدل پیوستگی ارتباط بر نیازهای صمیمیت زناشویی در متقاضیان ازدواج

سیروان ابراهیمی[۱]، محمود گودرزی[۲]، امید عیسی نژاد[۳]

مقاله پژوهشی

چکیده

زمینه و هدف: ارتباط و روابط بین زوج‌ها از مهم‌ترین ابعاد زندگی هر فرد است. زوج‌های جوان نیاز دارند تا آموزش‌های لازم را در این زمینه دریافت کنند. هدف پژوهش حاضر بررسی کارایی مشاوره قبل از ازدواج با مدل پیوستگی ارتباط (Relationship Attachment Model یا RAM) بر نیازهای صمیمیت زناشویی در متقاضیان ازدواج شهر ارومیه بود.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری با گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل متقاضیان ازدواج (زوج‌های در مرحله نامزدی) مراجعه‌کننده به مراکز خدمات مشاوره در شهر ارومیه در سال ۹۸-۱۳۹۷ بود. روش نمونه‌گیری داوطلبانه بود. تعداد ۶۰ نفر از افرادی که در دوره نامزدی قرار داشتند انتخاب شدند و به شیوه تصادفی در دو گروه ۳۰ نفری شامل گروه آموزش RAM (۳۰ نفر) و گروه کنترل (۳۰ نفر) جایگزین شدند. ابزارهای مورداستفاده شامل پرسشنامه نیازهای صمیمیت زناشویی (Maritl Iantimacy Needs Questionnaire یا MINQ) بود. داده‌ها به‌وسیله نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۲ و روش تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر تحلیل شد.

یافته‌ها: طبق یافته‌های به‌دست‌آمده بین میزان صمیمیت‌ها در پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری تفاوت معنادار وجود دارد. اثر اصلی، اثر تعاملی و بین گروهی در متغیرهای تحقیق معنادار است که نشان از اثربخش بودن آموزش RAM دارد ($p<۰/۰۵$).

نتیجه‌گیری: طبق نتایج این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که مشاوره قبل از ازدواج از طرق آموزش RAM بر نیازهای صمیمیت زناشویی در متقاضیان ازدواج شهر ارومیه اثربخش بود. بر این اساس پیشنهاد می‌گردد تا مشاوره قبل از ازدواج با RAM برای زوج‌های جوان متقاضی ازدواج آموزش داده شود.

واژه‌های کلیدی: ازدواج، پیوستگی ارتباط، صمیمیت زناشویی.

ارجاع: ابراهیمی سیروان، گودرزی محمود، عیسی نژاد امید. **کارایی مشاوره قبل از ازدواج با مدل پیوستگی ارتباط بر نیازهای صمیمیت زناشویی در متقاضیان ازدواج.** مجله تحقیقات علوم رفتاری ۱۳۹۸؛ ۱۷(۳): ۵۱۹-۵۰۸.

دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۰۶/۰۱ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۰۸/۱۰

۱- دانشجوی دکتری، گروه مشاوره خانواده، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.
۲- استادیار گروه مشاوره خانواده، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.
۳- استادیار گروه مشاوره خانواده، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.
نویسنده مسئول: محمود گودرزی
Email: mg.sauc@gmail.com

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

مقدمه

خانواده نقش بسیار مهمی بر سلامت روانی انسان‌ها دارد و بسیاری از نابهنجاری‌های روانی و رفتاری انسان‌ها ریشه در خانواده دارد (۱). شالوده یک جامعه ایده‌آل از خانواده سالم پی‌ریزی می‌شود. نهاد خانواده سیستم پویا و فعالی است که عناصر موجود در آن روی‌هم تأثیر متقابل دارند (۲). خانواده از پیوند زناشویی زن و مرد تشکیل می‌شود. یکی از مظاهر زندگی اجتماعی وجود تعامل سازنده میان زن و شوهر و برقرار بودن عشق و ابراز صمیمیت به یکدیگر است (۳).

ازدواج یکی از اساسی‌ترین ارتباطات و روابطی است که بین انسان‌ها شکل می‌گیرد و فرایندی است که در آن زن و مرد با یکدیگر خانواده‌ای را تشکیل می‌دهند (۴). ارتباط و روابط بین زوج‌ها از مهم‌ترین ابعاد زندگی هر فرد است و روابط زناشویی عامل مهمی در رضایت زندگی زناشویی است که بر تمامی ابعاد زندگی آن‌ها تأثیرگذار است (۵). ارتباط و روابط بین زوج‌ها کلیدی‌ترین عامل در رضایت زندگی زناشویی است که بر تمامی ابعاد زندگی آن‌ها تأثیرگذار است (۶). از تکالیف مهم زندگی زناشویی توانایی ایجاد و حفظ روابط صمیمانه با همسر است (۷). ازاین‌رو، تعامل سازنده میان انسان‌ها و برقرار نمودن عشق نیازمند صمیمیت است (۳). داشتن رابطه صمیمانه با دیگران یکی از بزرگ‌ترین موهبت‌های انسانی است، به‌گونه‌ای که به نظر می‌رسد هیچ‌چیز به‌اندازه آن نمی‌تواند در بهزیستی روان‌شناختی و بالا بردن کیفیت کارکردهای انسان نقش داشته باشد (۸). در این راستا، توسعه صمیمیت بین همسران اولین قدم در جهت ایجاد یک ازدواج مطلوب است (۹). اصطلاح صمیمیت اغلب برای اشاره به حس کلی همسران از نزدیکی با یکدیگر استفاده شده است (۱۰).

صمیمیت، فرایندی تعاملی است که محور آن، شناخت، فهم، پذیرش، همدلی با احساسات فرد دیگر و قدردانی می‌باشد که نتیجه افشای مسائل صمیمانه و در میان گذاشتن تجارب صمیمانه است (۱۱). صمیمیت نیز همانند سایر مؤلفه‌های تحقیق از ویژگی‌هایی است که پیش از ازدواج شکل می‌گیرد. راه و روشی که هر زوج به‌وسیله آن نزدیکی خود را بیان می‌کند به میزان زیادی از نیازها و انتظاراتی که آن‌ها را از خانواده‌های اصلی کسب کرده‌اند، اثر می‌پذیرد (۱۲).

Bagarozzi صمیمیت را دارای نُه بعد عاطفی، اجتماعی و تفریحی، جنسی، عقلانی، روان‌شناختی، جسمی، معنوی، زیباشناختی و زمانی می‌دانست. صمیمیت عاطفی نیاز به انتقال و در میان گذاشتن احساسات مثبت مثل خوشحالی و احساسات منفی مثل بی‌حوصلگی با دیگری است (۱۳).

سیستم زوجی سیستمی است که اعضای آن یعنی زن و شوهر با یکدیگر در تعامل هستند و بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند. تعاملات و الگوهای مراوده‌ای که بین زن و شوهر جاری است عملکرد ازدواج را به وجود می‌آورد. عملکرد سالم نشان‌دهنده آن است که الگوهای مراوده‌ای و تعاملات بین زن و مرد در رسیدن به اهداف ازدواج سودمند و مؤثر است. عملکرد ازدواج عبارت است از نوع تعاملات و ارتباطاتی که اعضای خانواده از یکدیگر دارند. عملکرد ازدواج سبب بهبود احترام، پذیرش، ترمیم سریع روابط قطع‌شده، برخورد معقول با سبک‌های متفاوت گفتگو، در نظر داشتن نیاز به صمیمیت و قدرت، فرزند پروری مقتدرانه، ایجاد شبکه خوب حمایت اجتماعی و داشتن تعامل مثبت می شود (۱۴)؛ بنابراین یکی از ضروری‌ترین نیازهای زوج‌ها ساختن و حفظ کردن یک رابطه نزدیک است تا بتوانند با ایجاد صمیمیت زناشویی و حفظ آن ازدواج موفق داشته باشند (۱۵).

اما در مقوله آموزش، رویکردهای مختلف آموزشی پیش از ازدواج ارائه شده‌اند که مبتنی بر بهبود روابط و تعاملات زناشویی هستند. یکی از مدل‌هایی که در این اواخر در زمینه روابط نزدیک مطرح شده است، مدل پیوستگی روابط (Relationship Attachment Model یا RAM) است (۱۶). این مدل نظری توسط Van Epp (۱۷) طراحی شده است و نمایشی بصری از پیوندهای ارتباطی در یک رابطه است. RAM تصویر ساده‌ای از پیوندهای خانواده در اختیار اعضا قرار می‌دهد. توصیف تنش‌های زناشویی به‌صورت بیانی و کلمات به دلیل احساسات عمیقی که در چنین تنش‌هایی وجود دارد، ماهیت انتزاعی عشق، اعتماد، صمیمیت و تعهد دشوار است؛ بنابراین تصویر پیوندها که شکل‌دهنده روابط است می‌تواند در مشاوره خانواده بسیار مفید باشد (۱۶، ۱۸). اولین گزاره RAM این است که روابط به‌طورکلی و روابط عاشقانه به‌طور خاص شامل پنج پیوند اصلی پویا است: دانستن، اعتماد، تکیه کردن، انجام دادن و لمس کردن. هر یک از این پیوندهای پنج‌گانه

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

سهم جداگانه‌ای در ایجاد احساس ارتباط در روابط بین فردی دارند. ترکیب این پنج پیوند همچنین تصویری از احساس کلی بودن در رابطه را فراهم می‌کند؛ بنابراین پیوندهای پویای فردی و ترکیب تمام پنج پیوند پویا، اطلاعات معنی‌دار در مورد احساس عشق، پیوند و نزدیکی در روابط را فراهم می‌کنند (۱۹). پنج پیوند پویا در این مدل نشان‌دهنده یک تصویر از پیوند احساسی است. این پیوند در تحرک زوج‌ها از طریق نوسان‌هایی که اغلب از طریق ازدواج اتفاق می‌افتد، حیاتی است (۱۶، ۲۰).

نرخ طلاق در سراسر دنیا در حال افزایش است (۲۱). برای مثال در برخی از کشورها تقریباً ۵۰ درصد ازدواج‌های نخست به جدایی یا طلاق می‌انجامد. در ایران نیز تعداد طلاق ثبت‌شده در سال ۱۳۹۴ به ۱۶۳۷۶۵ فقره در ثبت‌احوال ایران به ثبت رسیده است و ۰/۲۳ ازدواج‌ها به طلاق منجر شده است. این آمار بیانگر آن است که عوارض طلاق و تعارضات زناشویی در خانواده جدی است (۲۲). پژوهش‌ها نشان می‌دهند که نارضایتی زناشویی و طلاق موجب بروز اختلال‌های، جسمانی و روانی زوج‌ها می‌شود (۲۱، ۲۳). عوارض و هزینه‌های سنگین تعارضات زناشویی بر فرد، خانواده و جامعه، روان شناسان را به چاره‌جویی واداشته تا مداخلاتی را برای بهبود اوضاع زوج‌ها طراحی کنند (۲۴).

تحقیقات نشان داده است افرادی که در برنامه‌های آموزش پیش از ازدواج شرکت می‌کنند از رشد ارتباطی بهتری، تبادلات مخرب کمتر و حمایت بیشتری برخوردارند و همچنین آمار طلاق در آن‌ها کمتر است (۲۵). بسیاری از طلاق‌ها بدین دلیل رخ می‌دهد که زوج‌ها برای ازدواج آماده نبوده و رابطه خوبی ندارند. همچنین، تحقیقات نشان داده است که بسیاری از افراد برنامه‌های آموزشی پیش از ازدواج را دریافت نمی‌کنند. نتایج تحقیقات Stanley و همکاران (۲۶) نشان داده است که شرکت‌کنندگان در آموزش‌های پیش از ازدواج سطوح بالاتری از رضایت و تعهد در ازدواج و سطوح پایین‌تری از تعارض و کاهش نرخ طلاق را گزارش می‌کنند (۲۶).

آموزش‌های پیش از ازدواج از اولویت‌های اساسی برنامه‌ریزی‌های پیشگیری از نابهنجاری‌های فردی و خانوادگی، کاهش میزان طلاق و افزایش میزان رضایتمندی از زندگی زناشویی است. هدف نهایی آموزش پیش از ازدواج، کمک به استحکام و ثبات ازدواج، کاهش نرخ طلاق و ارتقاء کیفیت ازدواج می‌باشد. یافته‌ها حاکی از آن است که این آموزش‌ها با مطالعه عوامل مؤثر در ازدواج موفق و نقش این عوامل بر سازگاری و رضایت از زندگی زناشویی به راهکارهایی کاربردی جهت انتخاب همسر مناسب و ازدواج موفق می‌انجامد. همچنین، این آموزش‌ها با جلوگیری از سرخوردگی در زندگی زناشویی زوج‌ها و بررسی ابعاد و عوامل آن از طریق شناخت متقابل زوج‌ها، درک نیازهای طرفین، تفاهم متقابل، به بهبود عشق، محبت و تعهد متقابل در روابط زناشویی کمک می‌کند (۲۷).

بر اساس آنچه بیان شد، بسیاری از مشکلات و مسائل زناشویی ناشی از ویژگی‌های زوج‌ها پیش از ازدواج است که ازجمله آن‌ها می‌توان به انتظارات زناشویی، باورهای ارتباطی، نیازهای صمیمیت زناشویی و تعهد زناشویی اشاره نمود. این ویژگی‌ها قبل از ازدواج وجود دارند. با کمک برنامه‌های غنی سازی ارتباط و مراقبت زوج‌ها همانند RAM و مدل کر می‌توان آن‌ها را بهبود بخشید. بر این اساس پژوهش حاضر در پی بررسی این مسئله است که آیا مشاوره قبل از ازدواج بر اساس RAM بر نیازهای صمیمیت زناشویی در متقاضیان ازدواج اثربخش است؟

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نوع نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون و پیگیری با گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل زوج‌های متقاضی ازدواج و مراجعه‌کننده به مراکز خدمات مشاوره‌ای و روان‌شناختی شهر ارومیه در سال ۹۸-۱۳۹۷ بودند. این زوج‌ها در دوران نامزدی بودند و هنوز عقد رسمی نکرده بودند. به‌منظور گردآوری اطلاعات بعد از کسب مجوزهای لازم اقدام به انتخاب نمونه آماری شد. روش نمونه‌گیری این پژوهش داوطلبانه بود. بر این اساس ابتدا برگه‌هایی جهت اعلام شرکت داوطلبانه در مراکز مشاوره و روان‌شناسی شهر ارومیه پخش و پس از جمع‌آوری این برگه‌ها، پرسشنامه بررسی نیازهای صمیمیت (Marital Intimacy Needs Questionnaire یا MINQ) بین داوطلبین توزیع گردید. درنهایت تعداد ۶۰ فرد متقاضی ازدواج به‌صورت زوج خانم و آقا انتخاب شدند. سپس

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

به‌صورت تصادفی در دو گروه ۳۰ نفری (گروه RAM) و (گروه کنترل) قرار گرفتند. شرایط ورود به پژوهش شامل سن بین ۱۸ تا ۳۰ سال، بدون سابقه ازدواج، تحصیلات حداقل دیپلم، عدم سابقه بیماری روانی و جسمانی و تصمیم‌گیری قطعی برای ازدواج بود. شرایط خروج شامل انصراف از ازدواج، عدم علاقه به ادامه آموزش، غیبت بیش از یک جلسه بود. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۲ و آزمون تحلیل واریانس با اندازه‌گیری‌های مکرر استفاده گردید.

جدول ۱. خلاصه آموزش RAM

جلسه	موضوع	شرح جلسات
۱	شناخت	۱. معارفه، توضیح کلی آموزش، اهداف آموزش. ۲. آموزش شناخت، هر فردی چه شناختی از احساس با دیگری بودن دارد. شامل صحبت کردن، صرف وقت باهم و تجربه‌های مختلف باهم. ۳. آموزش دانستن، چگونه یک فرد خود و دیگران را بشناسد. ۴. آموزش فرآیندهای موردنیاز برای شناختن دیگران از قبیل خود افشایی متقابل و مهارت‌های ارتباطی.
۲	اعتماد	۱. آموزش اعتماد، به چه میزان یک فرد اعتماد را در ارتباط با دیگری تجربه می‌کند. ۲. آموزش باور مثبت به یکدیگر، یکپارچگی و اعتماد کلی. ۳. آموزش جلوگیری از نگرش بد و رشد آن. ۴. آموزش مقابله‌ای با نقض اعتماد شامل رفتارهای نادرست مهمی نظیر خیانت به تجاوزهای کوچک که در طی زمان به وجود می‌آید.
۳	اتکا و تکیه کردن	۱. آموزش اتکا به‌عنوان نیازهای متقابل. ۲. آموزش به دست آوردن مقداری از آسایش فردی در رابطه تعریف‌شده و مشخص. ۳. آموزش به دست آوردن پشتیبانی و حمایت روانی، مالی، اجتماعی و همرایی.
۴	تعهد	۱. آموزش میزان تجربه تعهد در یک رابطه. ۲. آموزش نوع تعهد که تعهد فقط به‌عنوان وضعیت تا هل نیست. ۳. آموزش تعهد به‌عنوان احساس سرمایه‌گذاری، تعلق، وفاداری، تعهد و مسئولیت دیگری. ۴. آموزش تعهد داشتن به دیگری، احساس بودن با فرد حتی زمانی که از هم جدا و دور هستند.
۵	لمس کردن	۱. آموزش لمس صحیح. لمس می‌تواند شامل دست دادن با یک فرد غریبه یا به آغوش گرفتن باشد. این حوزه فقط مربوط به آنچه در یک رابطه رخ داده است نیست، اما در کل اشاره به مقدار نزدیکی و رضایتی است که ازلحاظ لمس و محبت در یک رابطه احساس می‌شود. ۲. جمع‌بندی جلسات. ۳. گرفتن بازخورد. ۴. اجرای پس‌آزمون

پرسشنامه نیازهای صمیمیت زناشویی (MINQ):

این پرسشنامه در سال ۲۰۰۱ توسط Bagaruzi تهیه شده است. این پرسشنامه دارای ۴۱ سؤال بوده و هدف آن ارزیابی ابعاد صمیمیت زناشویی (صمیمیت عاطفی، روان‌شناختی، عقلانی، جنسی، بدنی، معنوی، زیباشناختی و صمیمت اجتماعی- تفریحی) می‌باشد. هر یک از ابعاد صمیمیت به‌جز بعد معنوی دارای پنج سؤال است. هر سؤال بر اساس یک مقیاس ۱۰ درجه‌ای در دامنه‌ای از ۱ (به‌هیچ‌وجه چنین چیزی وجود ندارد) تا ۱۰ (نیاز بسیار زیادی وجود دارد) نمره‌گذاری می‌شود. طیف پاسخگویی آن در هر سؤال از ۱ تا ۱۰ مشخص گردیده است. کمترین نمره ۴۱ و بیشترین نمره ۴۱۰ هست. در مطالعه‌ای اعتبار هر بعد صمیمیت را با روش آزمون- بازآزمون محاسبه کردند که برای صمیمیت عاطفی، روان‌شناختی، عقلانی، جنسی، فیزیکی، معنوی، زیباشناختی و اجتماعی – تفریحی به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۲، ۰/۸۱، ۰/۹۱، ۰/۸۰، ۰/۶۵، ۰/۷۶، ۰/۵۱ بود (۱۵) لازم به توضیح است که در این پژوهش صمیمیت جنسی با توجه به موضوعیت پژوهش مورد ارزیابی قرار نگرفت.

مدل پیوستگی ارتباط (RAM): برای آموزش از پروتکل آموزشی RAM برگرفته از Van Epp (۱۸) استفاده گردید.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

آموزش در یک دوره پنج جلسه‌ای، دوساعته، در پنج هفته و حداکثر برای ۱۰ زوج شرکت‌کننده است. این مدل نظری توسط Van Epp (۱۷) طراحی‌شده است و نمایشی بصری از پیوندهای ارتباطی در یک رابطه است. RAM تصویر ساده‌ای از پیوندهای خانواده در اختیار اعضا قرار می‌دهد.

شیوه اجرا

جهت انتخاب زوج‌ها در مراکز مشاوره سطح شهر، آگهی منتشر شد. سپس از بین متقاضیان ازدواج (در دوران نامزدی بودند و به‌صورت رسمی عقد نکرده بودند) و مراجعه‌کننده با در نظر گرفتن ملاک‌های انتخاب ۶۰ نفر انتخاب شدند و در دو گروه ۳۰ نفری (کنترل و گروه آزمایش) به‌صورت تصادفی جایگزین شدند. پرسشنامه‌ها در پیش‌آزمون اجرا شدند. سپس برای گروه آزمایش ۵ جلسه آموزش قبل از ازدواج به شکل هفته‌ای یک جلسه ارائه شد. بعد از پایان ۵ جلسه پرسشنامه‌های پژوهش مجدداً به‌عنوان پس‌آزمون اجرا شد. بعد از اجرای پس‌آزمون و گذشت ۶ ماه از ازدواج مرحله پیگیری صورت گرفت. این کار جهت پیگیری و بررسی ماندگاری اثر مداخله‌ها صورت گرفت.

یافته‌ها

میانگین سنی افراد در گروه آزمایش ۲۶/۷۶ سال و در گروه کنترل ۲۶/۹۶ سال بود. سایر یافته‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش در گروه‌های آزمایش و کنترل در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. شاخص‌های توصیفی و واریانس درون‌گروهی متغیرهای پژوهش در گروه‌های آزمایش و کنترل

متغیرها	گروه	پیش‌آزمون		پس‌آزمون		پیگیری		
		M	SD	M	SD	M	SD	*P*
نمره کل صمیمیت	RAM	۱۸۱/۶۷	۸/۹۴	۲۲۸/۱۷	۸/۳۰	۲۱۴/۴۳	۶/۷۳	<۰/۰۰۱
	کنترل	۱۸۲/۳۳	۹/۷۵	۱۸۳/۵۰	۹/۸۰	۱۸۳/۶۰	۹	۰/۰۶۳
صمیمیت عاطفی	RAM	۲۵/۱۵	۴/۴۷	۲۹/۱۵	۵/۷۲	۲۵/۵۳	۵/۱۹	<۰/۰۰۱
	کنترل	۲۵/۶۷	۵/۴۱	۲۵/۹۳	۵/۴۳	۲۲/۱۶	۴/۱۳	<۰/۰۰۱
صمیمیت روان‌شناختی	RAM	۲۳/۳۰	۵/۰۲	۲۶/۲۰	۳/۵۹	۳۱/۰۰	۴۰/۶۰	<۰/۰۰۱
	کنترل	۲۱/۸۰	۴/۰۰	۲۱/۷۷	۴/۰۴	۲۵/۸۰	۵/۴۳	<۰/۰۰۱
صمیمیت عقلانی	RAM	۲۱/۸۶	۵/۰۹	۲۸/۹۰	۴/۵۹	۲۶/۸۷	۳/۵۰	<۰/۰۰۱
	کنترل	۲۲/۴۷	۴/۹۱	۲۲/۴۳	۵/۶۹	۲۲/۴۶	۵/۰۴	۰/۹۹۳
صمیمیت بدنی	RAM	۲۰/۱۳	۵/۵۴	۲۸/۳۳	۳/۵۳	۲۴/۲۳	۴/۹۱	<۰/۰۰۱
	کنترل	۱۹/۳۰	۵/۷۵	۱۹/۴۶	۵/۶۹	۱۸/۶۳	۵/۸۳	۰/۰۵۰
صمیمیت معنوی	RAM	۲۷/۶۷	۵/۵۸	۳۳/۴۰	۴/۵۶	۳۳/۷۳	۴/۶۳	<۰/۰۰۱
	کنترل	۲۸/۲۰	۴/۱۸	۲۸/۲۳	۴/۴۸	۲۷/۵۰	۴/۳۱	۰/۲۹۱
صمیمیت زیباشناختی	RAM	۲۱/۱۷	۴/۴۸	۲۷/۳۰	۳/۱۰	۲۳/۸۳	۶/۶۱	<۰/۰۰۱
	کنترل	۲۲/۰۶	۴/۲۳	۲۱/۴۷	۴/۴۸	۲۱/۳۶	۳/۹۱	۰/۱۱۱
صمیمیت اجتماعی–تفریحی	RAM	۲۲/۲۳	۴/۱۲	۲۷/۴۶	۳/۲۹	۲۴/۷۳	۴/۳۴	<۰/۰۰۱
	کنترل	۲۱/۴۰	۴/۶۴	۲۱/۱۳	۴/۴۷	۲۱/۱۴	۴/۵۹	۰/۵۹۰

بر اساس نتایج جدول ۲ در مرحله پیش‌آزمون میانگین نمره افراد نمونه در گروه‌های RAM و کنترل تقریباً نزدیک به هم است، درحالی‌که در مرحله پس‌آزمون در گروه‌های آزمایش تغییر قابل‌ملاحظه‌ای ایجادشده است. نتایج آزمون ام باکس نشان داد که پیش‌فرض همگنی ماتریس واریانس– کوواریانس برای مقیاس کلی صمیمیت زناشویی و صمیمیت عاطفی رعایت شده است ($p>۰/۰۵$)، اما در سایر مؤلفه‌ها رعایت نشده است. نتایج آزمون لون نشان داد که سطح خطای آماره F در برخی از متغیرها بزرگ‌تر از ۰/۰۵ است ($p>۰/۰۵$)، اما همگنی واریانس در صمیمیت عاطفی، ارتباطات، اقتصاد و مسائل مالی، خانواده و دوستان، ارزش‌ها رعایت نشده است. معناداری آزمون موخلی نشان‌دهنده ناهمگونی ماتریس کوواریانس داده‌ها است. در

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

متغیرهایی که این پیش‌فرض رعایت شده باشد از فرض کرویت داده‌ها استفاده می‌شود و برای داده‌هایی که رعایت نشده باشد از اپسیلون اصلاح‌شده گرین هاوس–گیزر استفاده می‌شود.

برای بررسی داده‌ها از تحلیل واریانس با اندازه‌گیری‌های مکرر درون‌گروهی در سه بازه زمانی پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری استفاده شد. یافته‌های به‌دست‌آمده نشان داد که تغییرات در گروه آزمایشی RAM معنادار می‌باشد. میزان تغییر صمیمیت عاطفی (p=۰/۰۰۱)، روان‌شناختی (p=۰/۰۰۱)، عقلانی (p=۰/۰۰۱)، بدنی (p=۰/۰۰۱)، معنوی (p=۰/۰۰۱)، زیباشناختی (p=۰/۰۰۱) و اجتماعی– تفریحی (p=۰/۰۰۱) در گروه آموزش معنادار بود. در گروه کنترل این تغییر تنها در میزان صمیمیت عاطفی (p=۰/۰۰۱) و روان‌شناختی (p=۰/۰۰۱) معنادار بود (p<۰/۰۵)؛ این تفاوت‌ها بعد از ازدواج به وجود آمده‌اند.

جدول ۳. نتایج تحلیل واریانس درون آزمودنی با اندازه‌گیری مکرر برای سه بار اندازه‌گیری صمیمیت

متغیرها	منبع تغییرات	SS	df	MS	F	*P*	اندازه اثر
صمیمیت عاطفی	زمان (اثر اصلی)	۵۸۴/۵۴	۱/۱۲	۵۱۸/۴۴	۲۸/۷۸	<۰/۰۰۱	۰/۳۳
	زمان+ گروه (اثر تعاملی)	۵۸۰/۸۱	۱/۱۲	۵۱۵/۱۳	۲۸/۵۹	<۰/۰۰۱	۰/۳۳
	بین گروهی	۷۳۶/۰۸	۱	۷۳۶/۰۸	۱۹/۲۸	<۰/۰۰۱	۰/۲۵
صمیمیت روان‌شناختی	زمان (اثر اصلی)	۱۱۱۵/۶۷	۱/۵۶	۷۱۴/۱۲	۳۳/۱۲	<۰/۰۰۱	۰/۳۶
	زمان+ گروه (اثر تعاملی)	۱۱۴/۴۱	۱/۵۶	۷۳/۲۳	۳/۳۹	۰/۰۵	۰/۰۵
	بین گروهی	۶۱۹/۷۵	۱	۶۱۹/۷۵	۲۲/۹۷	<۰/۰۰۱	۰/۲۸
صمیمت عقلانی	زمان (اثر اصلی)	۳۹۰	۲	۹۵	۱۸/۳۸	<۰/۰۰۱	۰/۲۴
	زمان+ گروه (اثر تعاملی)	۳۹۶/۰۴	۲	۱۹۸/۰۲	۱۸/۶۶	<۰/۰۰۱	۰/۲۴
	بین گروهی	۵۲۷/۰۲	۱	۵۲۷/۰۲	۱۰/۶۴	<۰/۰۰۱	۰/۱۵
صمیمیت بدنی	زمان (اثر اصلی)	۵۳۰/۶۳	۲	۲۶۵/۳۱	۲۳/۰۶	<۰/۰۰۱	۰/۲۸
	زمان+ گروه (اثر تعاملی)	۴۸۹/۶۳	۲	۲۴۴/۸۱	۲۱/۲۸	<۰/۰۰۱	۰/۲۶
	بین گروهی	۱۱۷۰/۴۵	۱	۱۱۷۰/۴۵	۱۹/۴۲	<۰/۰۰۱	۰/۲۵
صمیمیت معنوی	زمان (اثر اصلی)	۳۲۶/۸۷	۲	۱۶۳/۴۳	۱۲/۱۵	<۰/۰۰۱	۰/۱۷
	زمان+ گروه (اثر تعاملی)	۳۷۴/۴۷	۲	۱۸۷/۲۳	۱۳/۲۹	<۰/۰۰۱	۰/۱۹
	بین گروهی	۵۵۸/۷۲	۱	۵۵۸/۷۲	۱۴/۶۹	<۰/۰۰۱	۰/۲۰
صمیمت زیباشناختی	زمان (اثر اصلی)	۲۳۶/۰۳	۲	۱۱۸/۰۱	۹/۸۶	<۰/۰۰۱	۰/۱۴
	زمان+ گروه (اثر تعاملی)	۳۴۰/۰۳	۲	۱۷۰/۰۱	۱۴/۲۱	<۰/۰۰۱	۰/۱۹
	بین گروهی	۲۷۳/۸۰	۱	۲۷۳/۸۰	۶/۹۳	<۰/۰۰۱	۰/۱۱
صمیمت اجتماعی–	زمان (اثر اصلی)	۱۸۵/۶۳	۲	۹۲/۸۱	۱۰/۵۵	<۰/۰۰۱	۰/۱۵
تفریحی	زمان+ گروه (اثر تعاملی)	۲۲۶/۸۷	۲	۱۱۳/۴۳	۱۲/۸۹	<۰/۰۰۱	۰/۱۸
	بین گروهی	۵۷۹/۶۰	۱	۵۷۹/۶۰	۱۵/۱۵	<۰/۰۰۱	۰/۲۱

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود اثر اصلی متغیر زمان بر میزان صمیمیت عاطفی (p=۰/۰۰۱)، روان‌شناختی (p=۰/۰۰۱)، عقلانی (p=۰/۰۰۱)، بدنی (p=۰/۰۰۱)، معنوی (p=۰/۰۰۱)، زیباشناختی (p=۰/۰۰۱) و اجتماعی– تفریحی (p=۰/۰۰۱) معنادار است؛ به‌عبارت‌دیگر بین میزان صمیمیت‌ها در زمان پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری تفاوت معنادار وجود دارد. تفاوت بین گروهی نیز در متغیرهای صمیمیت عاطفی (p=۰/۰۰۱)، روان‌شناختی (p=۰/۰۰۱)، عقلانی (p=۰/۰۰۱)، بدنی (p=۰/۰۰۱)، معنوی (p=۰/۰۰۱)، زیباشناختی (p=۰/۰۰۱) و اجتماعی– تفریحی (p=۰/۰۰۱) معنادار است. اثر اصلی، اثر تعاملی و بین گروهی در متغیرهای پژوهش معنادار است که نشان از اثربخش بودن آموزش RAM دارد (p<۰/۰۵).

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

جدول ۴. آزمون تعقیبی بونفرونی در سه بار اجرای متغیرهای وابسته در دو گروه RAM و کنترل

گروه‌ها	RAM			کنترل		
مقایسه مراحل	الف و ب	الف و ج	ب و ج	الف و ب	الف و ج	ب و ج
	P	*P*	*P*	*P*	*P*	*P*
نمره کل صمیمیت	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	۰/۱۹	۰/۱۸	۰/۹۹
صمیمیت عاطفی	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	۰/۸۵	۰/۰۵	۰/۰۵
صمیمت روان‌شناختی	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	۰/۹۹	۰/۰۵	۰/۰۵
صمیمت عقلانی	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۹۹
صمیمت بدنی	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	۰/۹۹	۰/۱۴	۰/۰۵
صمیمت معنوی	<۰/۰۰۱	<۰/۰۰۱	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۳۱	۰/۴۷
صمیمت زیباشناختی	<۰/۰۰۱	۰/۱۵	۰/۰۵	۰/۳۳	۰/۲۷	۰/۹۹
صمیمت اجتماعی- تفریحی	<۰/۰۰۱	۰/۷۰	۰/۵۰	۰/۹۹	۰/۴۸	۰/۹۹

*الف: پیش‌آزمون، ب: پس‌آزمون، ج: پیگیری

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد تفاوت گروه آزمایش از پیش‌آزمون تا پس‌آزمون معنادار بوده است، درحالی‌که تفاوت گروه کنترل از پیش‌آزمون تا پیگیری معنادار نبوده است؛ بنابراین آموزش RAM اثربخش بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی کارایی مشاوره قبل از ازدواج بر اساس RAM بر نیازهای صمیمیت زناشویی در متقاضیان ازدواج شهر ارومیه بود. نتایج نشان داد که آموزش رویکرد RAM توانسته است سبب بهبود صمیمیت زناشویی در بین متقاضیان ازدواج گردد. در خصوص کارایی مشاوره قبل از ازدواج با RAM بر نیازهای صمیمیت زناشویی در متقاضیان ازدواج تاکنون پژوهشی در داخل و خارج از ایران انجام نگرفته است و تنها پژوهش انجام‌شده در این زمینه پژوهش Van Epp (۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹) می‌باشد. بر نظر Van Epp و همکاران (۱۶، ۱۸) آموزش رویکرد RAM سبب می‌شود تا زوج‌ها درک عمیق، پذیرش و گشودگی را نسبت به یکدیگر تجربه کنند که خود زمینه‌ساز افزایش صمیمیت بین زوج‌ها است.

نتایج این پژوهش را می‌توان بر اساس نظریه Van Epp و همکاران (۱۸، ۱۹) این‌گونه تبیین نمود که پیوند زناشویی یکی از پایدارترین روابط بین انسان‌ها می‌باشد، اما زوج‌های جوان در شرف ازدواج تجارب خاصی از این پیوند دارند. صمیمیت زناشویی از مهم‌ترین مؤلفه‌ها در دوران اولیه ازدواج است که تمامی مراحل بعدی زندگی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. ازجمله رویکردهای مهم قبل از ازدواج که می‌تواند به این زوج‌ها کمک کند، RAM است. صمیمیت زناشویی فرایندی است که طی آن افراد تلاش می‌کنند تا به یکدیگر نزدیک‌تر شوند، شباهت‌ها و تفاوت‌های یکدیگر را در احساسات و افکار کشف نمایند. صمیمیت زناشویی، تشابه و روابط شخصی عاشقانه اغلب هیجانی با شخص دیگر می‌باشد که مستلزم شناخت و درک عمیق از او، پذیرش و بیان افکار و احساسات است (۲۸).

رویکرد آموزشی RAM از طریق مکانیسم‌های متفاوتی سبب تغییر روابط و عملکرد زوج‌ها در ازدواج می‌شود. این رویکرد دارای پنج مکانیسم پویا است که روابط زوج‌ها را به روابطی پویا و فعال تبدیل می‌سازد. این پنج عنصر عبارت‌اند از دانش، اعتماد، اتکا، تعهد و رابطه زناشویی. این رویکرد درمانی سبب می‌شود که این پنج حوزه هم‌زمان با یکدیگر و به یک اندازه بهبود یابند. بهبود هم‌زمان و هم‌اندازه این حوزه‌ها سبب می‌شود تا دانش، شناخت و عملکرد افراد با یکدیگر مطابقت داشته باشد و زوج‌ها انتظارات مناسبی را از صمیمیت زناشویی خود داشته باشند (۱۹). از سوی دیگر، این رویکرد درمانی با افزایش شناخت و آگاهی زوج‌ها سبب می‌شود تا آن‌ها روابط نزدیک خود را بر اساس واقعیت‌ها و هستی‌های ازدواج شکل دهند. باورها و انتظارات پیش از ازدواج خود را در مورد صمیمیت زناشویی به دوران ازدواج منتقل نسازند، بلکه در موقعیت جدیدی که تحت عنوان ازدواج ایجاد شده و به‌دوراز رؤیاپردازی،

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

صمیمیت متناسب با واقعیت ازدواج خود را شکل دهند. در چنین شرایطی عملکرد زوج‌ها از یکدیگر نیز بهبود پیدا می‌کند (۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹).

برنامه آموزشی RAM سبب ایجاد و گسترش ارتباط عاطفی و احساس عشق بین زوج‌ها می‌گردد. این روابط عاطفی سبب شکل‌گیری پویایی در روابط بین زوج‌ها می‌شود و روابط آن‌ها را از انفعال و تک‌سویه‌ای به روابطی دوسویه و پیوسته تبدیل می‌کند؛ روابطی که زوج‌ها به آن دلبسته هستند و صمیمیت آن‌ها را افزایش می‌دهد (۱۷، ۱۹). برنامه‌های آموزشی پیش از ازدواج، می‌توانند شناخت‌ها، باورها و پردازش اطلاعات را در افراد تغییر داده، اصلاح و بهبود بخشند. هدف برنامه‌های آموزشی کمک به افراد برای افزایش شایستگی‌های بین فردی، دست‌یابی به رضایت‌مندی در زندگی، بهبود ارتباط زناشویی، مهارت‌های تعاملی و ارتباطی بین زوج‌ها می‌باشد؛ بنابراین برنامه‌های آموزش پیش از ازدواج می‌توانند دستاوردهای مفید، سریع و کاربردی در کارکرد خانواده ایجاد کنند (۲۸، ۲۹).

آموزش RAM با پنج فرضیه مشخص می‌شود (۱۸). اول، هر مؤلفه یک نیروی پیوند است؛ یعنی هر یک از اجزای تشکیل‌دهنده یک احساس نزدیک بودن در رابطه و به شریک است. دوم، هر مؤلفه دارای دامنه‌ای است؛ یعنی پویایی می‌تواند با شدت‌های مختلفی رخ دهد. سوم، اجزاء مستقل اما تعاملی هستند به‌نحوی‌که هرچند به‌طور جداگانه توسعه می‌یابند، اما با تأثیر بر کل تعادل رابطه نگریسته می‌شوند. چهارم، هر مؤلفه بین فردی و متقابل است؛ بنابراین زوج‌هایی که شناخت بیشتری کسب می‌کنند، تعامل و ادراک بین فردی بیشتری خواهند داشت، روابط نزدیک و صمیمی بیشتری را شکل می‌دهند و با توسعه صمیمیت و روابط می‌توانند عملکرد موفقی را در ازدواج داشته باشند (۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹). ازاین‌رو می‌توان گفت که آموزش RAM توانسته است بر اساس این پنج فرض سبب بهبود صمیمیت زناشویی در زوج‌های جوان گردد. از سوی دیگر رویکرد آموزشی RAM ازجمله رویکردهای آموزشی پیشگیرانه و بهبود رابطه پیش از ازدواج است؛ تلاش می‌کند تا موقعیتی را فراهم آورد که زوج‌ها درنتیجه گفتگوهای ماهرانه بتوانند به درک و شناخت مناسبی از یکدیگر دست یابند، پذیرش و گشودگی بیشتری را نسبت به یکدیگر تجربه کنند، هیجان‌های منفی خود را کاهش دهند و هیجان‌های مثبت را افزایش دهند. چنین شرایطی در این برنامه علاوه بر آنکه می‌تواند سبب بهبود صمیمیت آن‌ها گردد می‌تواند زمینه را برای عملکرد بهتر در ازدواج نیز فراهم آورد (۳۰، ۳۱).

بر اساس رویکرد Satir می‌توان گفت که آموزش RAM سبب می‌شود تا افراد از منابع و توانایی‌های خود در روابط بین فردی استفاده کنند و ارتباط مؤثری را ایجاد کنند. برقراری ارتباط مؤثر در واحد زناشویی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است زیرا که ساخت خانواده و الگوهای مراوده‌ای موجود در آن از ارتباط زن و مرد شکل می‌گیرد و نحوه برون سازی و تطابق این واحد دونفری تغییرات آتی سیستم خانواده، ارتباط اعضا با یکدیگر و کارایی خانواده را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۳۲). بر اساس دیدگاه ارتقای روابط، آموزش RAM منجر به ایجاد شناخت، اعتماد و تعهد سالم زوج‌ها به یکدیگر می‌گردد که درنهایت منجر به ایجاد و تداوم روابط زوجی سالم می‌گردد. زوج‌ها در این روابط توانایی اعتماد و اتکا کردن به یکدیگر را به دست می‌آورند که زمینه‌ساز روابط نزدیک و صمیمیت زناشویی در ازدواج می‌گردد. همچنین شناخت، اعتماد، تعهد و لمس کردن سبب می‌شود تا زوج‌ها بتوانند الگوهای رفتاری ناکارآمد خود را پیش از ازدواج تغییر داده و به‌سوی الگوهای مطلوب در روابط زناشویی سوق دهند و سبب می‌شوند تا زوج‌ها بتوانند عملکرد مطلوبی در ازدواج خود داشته باشند (۵، ۳۳)؛ بنابراین RAM توانسته است با شکل‌دهی روابط سالم زوج‌ها، روابط نزدیک‌بین آن‌ها را بهبود بخشد که سبب بهبود صمیمت زناشویی می‌گردد.

بر طبق نتایج می‌توان نتیجه گرفت که مشاوره قبل از ازدواج بر اساس RAM بر نیازهای صمیمیت زناشویی در متقاضیان ازدواج شهر ارومیه اثربخش بوده است و سبب بهبود صمیمت زناشویی در متقاضیان ازدواج شده است. بر این اساس پیشنهاد می‌گردد تا مشاوره قبل از ازدواج بر اساس RAM برای زوج‌های جوان متقاضی ازدواج آموزش داده شود. تحقیق حاضر با محدودیت‌هایی روبه‌رو بود. بسیاری از زوج‌های متقاضی ازدواج به مراکز درمانی و مشاوره‌ای رجوع نمی‌کنند. از بین کسانی که به چنین مراکزی مراجعه می‌کنند برخی حاضر به همکاری بودند. این امر می‌تواند تعمیم نتایج را محدود سازد.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]
[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

همچنین بر اساس مشاهدات صورت گرفته نیازهای آموزشی زوج‌ها متنوع بوده است (مانند الگوهای ارتباطی، حل تعارض‌ها و تضادهای فرهنگی، مسائل مربوط به روابط زناشویی). این موارد روند درمان را تحت تأثیر قرار می‌داد؛ درحالی‌که در این پژوهش امکان کنترل آن‌ها وجود نداشت. بر این اساس پیشنهاد می‌گردد تا در تحقیقات بعدی آموزش‌های پیش از ازدواج بر اساس نیازهای زوج‌ها به‌صورت جداگانه بررسی شوند و اثربخشی RAM بر آن‌ها بررسی شود. همچنین با توجه به اثربخشی این آموزش، پیشنهاد می‌گردد تا در مراکز مشاوره خانواده از چنین شیوه‌های آموزشی استفاده گردد.

تقدیر و تشکر

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول و مستخرج از بخشی از نتایج این رساله است. بدین‌وسیله از تمام کسانی که ما را در انجام این پژوهش یاری کردند، تشکر و قدردانی می‌نماییم.

References

1. Hendrix H, Hunt H. Making marriage simple: Ten truths for changing the relationship you have into the one you want. New York, NY: Crown Publishing; 2013.
2. Jalali I, Ahadi H, Kiyamanesh AR. The effectiveness of family training based on Olson approach for family adaptation and cohesion. Journal of Psychological Models and Methods. 2016; 7(24):1-22. [In Persian].
3. Edalati A, Redzuan M. Perception of women towards family values and their marital satisfaction. Journal of American Science. 2010; 6(4):132-7.
4. Stutzer A, Bruno S. Dose marriage make people happy,or do happy people get married? Journal of Socio-Economice. 2006; 35(2):326-47.
5. Isanezhad O, Ahmadi SA, Etemadi O, Qaderpour R. A study on the effectiveness of relationship enhancement on marital coping strategies. Journal of Research in Behavioral Sciences. 2011; 9(1):1-12. [In Persian].
6. Hawkins AJ, Ooms T. Can marriage and relationship education be an effective policy tool to help low-income couples form and sustain healthy marriages and relationships? A review of lessons learned. Journal of Marriage & Family Review. 2012; 48(6):524-54.
7. Zhang H, Spinrad TL, Eisenberg N, Luo Y, Wang Z. Young adults' internet addiction: Prediction by the interaction of parental marital conflict and respiratory sinus arrhythmia. International Journal of Psychophysiology. 2017; 120(6):148-56.
8. Prager KJ, Roberts L. Deep intimate connection: Self and intimacy in couple relationships. In: Mashek D, Aron A (eds.), The handbook on closeness and intimacy. New York, NY: Lawrence-Ehrlbaum; 2008.
9. Hajian A, Mohammadi S. The effect of training solution-focused couples therapy on dimensions of marital intimacy. Pakistan Journal of Medical Sciences. 2013; 29(1):321-24.
10. Yoo H, Bartle-Haring S, Day R, Gangamma R. Couple communication, emotional and sexual intimacy, and relationship satisfaction. Journal of Sex & Marital Therapy. 2013; 40 (4):275-93.
11. Cordova JV, Gee CB, Warren LZ. Emotional skillfulness in marriage: Intimacy as a mediator of the relationship between emotional skillfulness and marital satisfaction. Journal of Social and Clinical Psychology. 2005; 24(4):218-35.
12. Heaven CL, Christensen A, Malamute NM. The longitudinal impact of demand and withdrawal during marital conflict. Journal of Consulting and Clinical Psychology. 1995; 63(5):797-801.
13. Bagarozzi DA. Enhancing intimacy in marriag: A clinician's guide. USA: Brunner-Routledge; 2014.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]

[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

14. Kahana E, Lee JE, Kahana J, Goler T, Kahana B, Shick S, Burk E, Barnes K. Childhood autism and proactive family coping: Intergenerational perspectives. Journal of Intergenerational Relationships. 2015; 13(2):150-66.

15. Khamse F, Zahrakar,K, Mohsenzade F. The effect of Practical Application of Intimate Relationship Skills (PAIRS) on enhancing sexual satisfaction and marital happiness in married wives. Journal of Positive Psychology. 2015; 1(2):41-51. [In Persian].

16. Van Epp MC, Futris TG, Van Epp JC, Campbell K. The impact of the PICK a partner relationship education program on single army soldiers. Family and Consumer Sciences Research Journal. 2008; 36(4):328-49.

17. Van Epp JC. The relationship attachment model. Unpublished manuscript; 1997.

18. Van Epp MC. Qualitative examination of the Relationship Attachment Model (RAM) with married individual. PhD Dissertation. University of Akron; 2013.

19. Van Epp JC. How to avoid falling in love with a Jerk. New York: McGraw Hill. 2005.

20. Bodenmann G, Ledermann T, Bradbury T. Stress, sex and satisfaction in marriage. Personal Relationships. 2007; 14(4):551-69.

21. Fincham FD, Lambert NM, Beach SR. Faith and unfaithfulness: Can praying for your partner reduce infidelity? Journal of Personality and Social Psychology. 2010; 99(4):649-59.

22. Timm TM, Keiley MK. The effects of differentiation of self, adult attachment, and sexual communication on sexual and marital satisfaction: A path analysis. Journal of Sex & Marital Therapy. 2011; 37(3):206-23.

23. Cundiff JM, Smith TW, Frandsen CA. Incremental validity of spouse ratings versus self-reports of personality as predictors of marital quality and behavior during marital conflict. Psychological Assessment. 2012; 24(3):676-84.

24. Saforaee Parizi MM, Akhlagi H. Theoretical foundations of lifestyle from the view of the holy Quran. Biquarterly Journal of Studies in Islam & Psychology. 2017; 11(20):1-18. [In Persian].

25. Norvell K. In good communication and in bad: A study of premarital counseling and communication skills in newlywed couples. MA Thesis, University of North Texas; 2009.

26. Stanley SM, Amato PR, Johnson CA, Markman HJ. Premarital education marital guality, and marital stability: Fincliny from alarge random household survey. Journal of Family Psychology. 2006; 20(1):117-26.

27. Jamshidian Nayini Y, Younesi F, Ghaderi Z. The effectiveness of premarital skills training on the personal growth of the single girls. Journal of Counseling Culture and Psychotherapy. 2015; 6(23):121-38. [In Persian].

28. Olson DH, Larson PJ, Olson A. PREPARE/ENRICH program: Customized Version. Minneapolis, Minnesota: Life Innovations, Inc; 2009.

29. Carroll JS, Doherty WJ. Evaluating the effectiveness of premarital prevention programs: A meta analytic review of outcome research. Family Relations. 2003; 52(2):105-18.

30. Mitchell AE, Castellani AM, Herrington R, Joseph JI, Doss B, Snyder DK. Predictors of couples' response to marital therapy. Journal of Psychology. 2008; 22(4):21-9.

31. Mazhari M, Zahrakar K, Shakarami M, Davarniya R, Abdollah Zadeh A. The effect of Relationship Enhancement Program (REP) on reducing marital conflicts of Dual-career couples. IJN. 2016; 29(102):32-44. [In Persian].

32. Godarzi M. The effectiveness of couple therapy with Satir's approach on improving couple functions and decreasing marital burnout. Journal of Counseling Research. 2013; 12(48):142-58.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]

[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

33. Accordino MP, Guerney BG. Relationship enhancement couples and family outcome research of the last 20 years. Counseling and Therapy for Couples and Families. 2003; 11(2):162-6.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]

[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]

The Effectiveness of Premarital Counseling with the Relationship Attachment Model on Marital Intimacy Needs in Marriage Applicants

Sirvan Ebrahimi[1], Mahmoud Godarzi[2], Omid Isanejad[3]

Original Article

Abstract

Aim and Background: Relationships and relationships between couples are one of the most important aspects of each person's life. Young couples need to receive the necessary training in this field. The purpose of the present study was to investigate the effectiveness of pre-marriage counseling with the Relationship Attachment Model (RAM) on marital intimacy needs of married applicants in Urmia.

Methods and Materials: This study was a quasi-experimental study with pretest, posttest and follow up design and control group. The community consisted of married couples seeking referral to counseling services in Urmia in 2019. Voluntary sampling method was used to select 60 individuals who had a definite decision to marry and were randomly divided into two groups, Including RAM training group (n = 30) and control group (n = 30). The instrument used was the Marital Intimacy Needs Questionnaire (MINQ). Data were analyzed by SPSS software using repeated measures analysis of variance.

Findings: There is a significant difference between the amount of intimacy at pre-test, post-test and follow-up. The main effect of interactive and intergroup effect on the research variables was significant, indicating the effectiveness of the RAM training ($P<0.05$).

Conclusions: According to the results, it can be concluded that pre-marriage counseling model of RAM is effective on marital intimacy needs in Urmia city marriage applicants and has improved marital intimacy in marriage applicants. Accordingly, it is recommended that pre-marriage counseling be provided with the RAM linkage model for young married couples.

Keywords: Marital intimacy, Marriage, Relationship attachment.

Citation: Ebrahimi S, Godarzi M, Isanejad O. **The Effectiveness of Premarital Counseling with the Relationship Attachment Model on Marital Intimacy Needs in Marriage Applicants.** J Res Behav Sci 2019; 17(3): 508-519.

Received: 2019.08.23 Accepted: 2019.11.01

1- PhD. Student, Department of Family Counseling, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran.
2- Assistant Professor, Department of Family Counseling, Kurdistan University, Sanandaj, Iran.
3- Assistant Professor, Department of Family Counseling, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran.
Coresponding author: Mahmoud Godarzi, Email: mg.sauc@gmail.com

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.17352029.1398.17.3.15.2]

[DOI: 10.52547/rbs.17.3.508]